

ENFLASYON MUHASEBESİNE ERTELEME İLE TL MEVDUATA DÖNÜŞÜMDE KUR FARKI VE ALTIN KAZANÇLARINA KURUMLAR VERGİSİ İSTİSNASI GETİREN KANUN YAYIMLANDI

Enflasyon muhasebesine erteleme ile TL mevduata dönüşümde “kur farkı ve altın kazançlarına kurumlar vergisi istisnası” getiren 7352 sayılı “*Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*” 29.01.2022 tarih ve 31734 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Öte yandan, “TL mevduata dönüşümde kurumlar vergisi istisnasının uygulanmasına” ilişkin Gelir İdaresi Başkanlığınca hazırlanan “19 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğ Taslağı” da kurumun internet sitesinde kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

7352 sayılı Kanunla getirilen düzenlemeleri aşağıdaki gibi özetleyebiliriz:

1. Enflasyon muhasebesi uygulamasına 2023 yılı sonuna kadar erteleme getirilmiştir

Bilindiği üzere, son üç yıllık Yİ-ÜFE yüzde 100’ü geçtiği için işletmelere bünyelerinde bulunan kıymetleri, enflasyona göre yeniden değerlendirme imkânı getiren enflasyon muhasebesi uygulaması yapmak kanuni zorunluluk halini almıştır.

7352 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle Vergi Usul Kanununa (VUK) eklenen Geçici 33’üncü madde ile Geçici Vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2021 ve 2022 hesap dönemleri (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2022 ve 2023 yılında biten hesap dönemleri itibarıyla) ile 2023 hesap dönemi Geçici Vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tabloların enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaması düzenlenmiştir. Diğer taraftan, 31/12/2023 tarihli mali tablolar enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın, enflasyon düzeltmesine tabi tutulacaktır. Yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kâr/zararı hesabında gösterilecektir. Bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tâbi tutulmayacak, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmeyecektir.

Ayrıca, 7352 sayılı Kanunla VUK’na eklenen Geçici 33 üncü maddenin ikinci paragrafında, “Bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası uygulaması açısından, birinci fıkrada enflasyon düzeltmesi yapılmayacağı belirtilen dönemler enflasyon düzeltmesi şartlarının gerçekleşmediği dönem olarak değerlendirilir.” hükmüne yer verilerek, mükelleflerin VUK’un 298 inci maddesinin (Ç) fıkrasında düzenlenen ve 1.1.2022 tarihinden itibaren yürürlüğe giren sürekli yeniden değerlendirme uygulamasından faydalanabilmelerine imkân sağlanmıştır.

2. TL Mevduata Dönüşümde Kur Farkı ve Altın Kazançlarına Kurumlar Vergisi İstisnası Getirilmiştir

7352 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen geçici 14 üncü madde ile Türk Lirası mevduata dönüşümde kur farkı ve altın kazançlarına kurumlar vergisi istisnası getirilmiştir.

Geçici 14 üncü maddenin 1 inci fıkrasıyla, Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilen hesaplar ile ilgili olarak; kuramların **31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını dördüncü Geçici Vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk Lirasına çevirmeleri** ve bu suretle elde edilen Türk Lirası varlığı bu kapsamda açılan **en az üç ay vadeli Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarında** değerlendirmeleri durumunda aşağıda belirtilen kazançların kurumlar vergisinden istisna edilmesi düzenlenmiştir.

a) Söz konusu yabancı paraların dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan **kur farkı kazançlarının 1/10/2021 ila 31/12/2021 tarihleri arasındaki** döneme isabet eden kısmı,

b) **2021 yılı 4'üncü Geçici Vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk Lirasına çevrilen hesaplarla ilgili oluşan kur farkı kazançları ile söz konusu hesaplardan dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kar payları ile diğer kazançlar.**

Geçici 14 üncü maddenin 2 nci fıkrasıyla, yukarıdaki düzenleme kapsamına girmemekle birlikte, kuramların **31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 2022 yılı sonuna kadar Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün** desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk Lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda oluşan kur farkı kazançlarının, Geçici Vergi dönemi sonu değerlemesiyle Türk Lirasına çevrildiği tarih arasına isabet eden kısmı ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançların kurumlar vergisinden istisna edilmesi düzenlenmiştir.

Geçici 14 üncü maddenin 3 üncü fıkrasıyla, kurumların **31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan altın hesabı ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve hurda altın karşılığı altın hesabı bakiyelerini 2022 yılı sonuna kadar Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün** desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk Lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk Lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda Türk Lirasına çevrildiği tarihte oluşan kazançlar ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançların kurumlar vergisinden istisna edilmesi düzenlenmiştir.

Saygılarımızla...

VİZYON YMM A.Ş.

- **7352 Sayılı” Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”**
- **19 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğ Taslağı**

KANUN

VERGİ USUL KANUNU İLE KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 7352

Kabul Tarihi: 20/1/2022

MADDE 1 – 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 33 – Geçici Vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2021 ve 2022 hesap dönemleri (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenler 2022 ve 2023 yılında biten hesap dönemleri itibarıyla) ile 2023 hesap dönemi Geçici Vergi dönemlerinde mükerrer 298 inci madde kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.

Mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası uygulaması açısından, birinci fıkrada enflasyon düzeltmesi yapılmayacağı belirtilen dönemler enflasyon düzeltmesi şartlarının gerçekleşmediği dönem olarak değerlendirilir.

31/12/2023 tarihli mali tablolar, enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulur. Yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kâr/zararı hesabında gösterilir. Bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmaz, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmez.

Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası hükümleri, mükerrer 298 inci maddenin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında olan mükellefler bakımından geçerli değildir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 2 – 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 14- (1) 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (I) numaralı bendinin (g) alt bendi hükmüne istinaden Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen hesaplar ile ilgili olarak; kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını, dördüncü Geçici Vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı, bu kapsamda açılan en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda aşağıda belirtilen kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır:

a) Bu fıkra kapsamındaki yabancı paraların dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançlarının 1/10/2021 ile 31/12/2021 tarihleri arasındaki döneme isabet eden kısmı,

b) 2021 yılı dördüncü Geçici Vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk lirasına çevrilen hesaplarla ilgili oluşan kur farkı kazançları ile söz konusu hesaplardan dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar.

(2) Birinci fıkra kapsamına girmemekle birlikte, kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 2022 yılı sonuna kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda oluşan kur farkı kazançlarının, Geçici Vergi dönemi sonu değerlemesiyle Türk lirasına çevrildiği tarih arasına isabet eden kısmı ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır.

(3) Kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan altın hesabı ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve hurda altın karşılığı altın hesabı bakiyelerini 2022 yılı sonuna kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda Türk

lirasına çevrildiği tarihte oluşan kazançlar ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır.

(4) Bu maddede öngörülen süre ve şekilde dönüşüm kuru/fiyatı üzerinden Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına çevrilen yabancı paralar ile altın hesaplarına ilişkin olarak bu istisnaya sınırlı olmak üzere Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz.

(5) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan istisna hükümleri, aynı şartlarla geçerli olmak üzere bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinin kazançları hakkında da uygulanır.

(6) Türk lirası mevduat veya katılma hesabından vadeden önce çekim yapılması durumunda bu madde kapsamında istisna edilen tutarlar nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyayı cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.”

MADDE 3 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.